

Viite

Asia

Eurooppaministerien epävirallinen videokokous 1.12.2020

Suomea edustaa videokokouksessa eurooppaministeri Tytti Tuppurainen.

Covid-19-tilanteen takia 1.12. järjestettävä videokokous korvaa neuvoston puheenjohtajavaltio Saksan alun perin Wiesbadeniin 31.11.–1.12. suunnitteleman eurooppaministerien epävirallisen kokouksen. Videokokous on luonteeltaan epävirallinen, eikä päätöksiä tehdä.

Videokokouksen ensimmäisen työistunnon aiheena on EU:n tulevaisuus. Työistunnon alussa kuullaan puheenjohtajavaltio Saksan lyhyt tilannekatsaus EU:n tulevaisuutta koskevan konferenssin valmisteluista. Tämän jälkeen ministerien on tarkoitus keskustella eurooppalaisista nuorista kootun ryhmän kanssa siitä, millaiselta Euroopan tulisi näyttää 10–15 vuoden kuluttua. Suomi ottaa puheenjohtajavaltion tilannekatsauksen tiedoksi. Suomen kannat EU:n tulevaisuutta käsittelevään konferenssiin on esitetty E-kirjeessä E 3/2020 vp. Konferenssin tavoitteena tulee olla kansalaisten, erityisesti nuorten, laaja osallistaminen. Konferenssin käytännön toteuttamista covid-19-pandemian takia muuttuneissa olosuhteissa tulisi tarkastella, mukaan lukien digitaaliset ratkaisut.

Videokokouksen toisessa työistunnossa keskustellaan covid-19-pandemiaa koskevan koordinaation tiivistämisestä sekä pandemian taloudellisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten lieventämisestä. Tarkoituksena on vaihtaa näkemyksiä yhtäältä hyvistä käytännöistä EU-tasolla tai esimerkiksi jäsenvaltioiden raja-alueilla ja toisaalta asioista, joissa koordinaatiota ja yhteistyötä voitaisiin edelleen parantaa. Suomi kannattaa EU:n yhteisiä vahvoja toimia koronaviruksen taltuttamiseksi. Yhteisen ja tehokkaan EU-strategian edistämistä tarvitaan viruksen voittamiseksi.

Epäviralliseen videokokoukseen on kutsuttu mukaan myös Länsi-Balkanin maiden edustajat.

Asialista:

1) Keskustelu EU:n tulevaisuudesta	s. 3
2) Keskustelu covid-19-tilanteesta	s. 5

Valtioneuvoston kanslia

PERUSMUISTIO

VNEUS2020-
01207

VNEUS Siivola Heli(VNK)

24.11.2020

Asia

Eurooppaministerien epävirallinen videokokous 1.12.2020; Keskustelu EU:n tulevaisuudesta

Kokous

Eurooppaministerien epävirallinen videokokous 01.12.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Epävirallisen videokokouksen ensimmäisen työistunnon aiheena on EU:n tulevaisuus. Työistunnon alussa kuullaan neuvoston puheenjohtajavaltio Saksan lyhyt tilannekatsaus EU:n tulevaisuutta koskevan konferenssin valmisteluista. Tämän jälkeen ministerien on tarkoitus keskustella eurooppalaisista nuorista kootun ryhmän kanssa siitä, millaiselta Euroopan tulisi näyttää 10–15 vuoden kuluttua.

Suomen kanta

Suomi ottaa puheenjohtajavaltion tilannekatsauksen tiedoksi. Suomen kannat EU:n tulevaisuutta käsittelevään konferenssiin on esitetty E-kirjeessä E 3/2020 vp.

EU:n tulee kyetä vastaamaan kansalaisten tarpeisiin ja odotuksiin. Suomi näkee EU:n tulevaisuutta koskevan konferenssin yhtenä keinona edistää kansalaisten osallistamista. Erityisesti nuorten osallistumista ja osallisuutta on edistettävä.

Konferenssin tulisi keskittyä kansalaisille tärkeisiin aiheisiin, kuten oikeusvaltioperiaate, ilmastonmuutos ja ympäristöhaasteet, kestävä kasvu, sosiaalinen ulottuvuus, kokonaisvaltainen turvallisuus, muuttoliike sekä EU:n rooli maailmassa. Suomi suhtautuu varauksellisesti institutionaalisten kysymysten käsittelyyn konferenssissa.

Toimielinten välistä tasapainoa ja EU:n perussopimuksia tulee kunnioittaa sekä konferenssin valmisteluvaiheessa että sen käynnistyttyä. Neuvoston tulee vaikuttaa ja osallistua konferenssiin ja sen valmisteluun aktiivisesti ja tasavertaisesti.

Toimielinten välisissä keskusteluissa tulisi tarkastella myös konferenssin käytännön toteuttamista covid-19-pandemian takia muuttuneissa olosuhteissa. Suomi pitää tärkeänä komission aikomusta kehittää uusia vuorovaikutus- ja osallistumismuotoja, mukaan lukien digitaaliset ratkaisut.

Pääasiallinen sisältö*Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi*

Eurooppa-neuvosto pyysi joulukuussa 2019 neuvoston puheenjohtajavaltiota edistämään neuvoston kannan määrittämistä Euroopan tulevaisuutta koskevaan konferenssiin ja

olemaan tältä pohjalta yhteydessä Euroopan parlamentin ja komission kanssa. Komissio antoi konferenssia koskevan tiedonannon tammikuussa 2020. Myös Euroopan parlamentti hyväksyi näkemyksensä konferenssiin tammikuussa.

Alkuperäisten kaavailujen mukaan konferenssi olisi käynnistynyt jo toukokuussa 2020, mutta covid-19-pandemia on hidastanut prosessia. Päähuomio on ollut akuuttiin kriisiin vastaamisessa ja sen jälkeisessä toipumisessa. Myös pandemian johdosta käyttöön otetut rajoitukset ovat vaikuttaneet konferenssin toteutettavuuteen.

Coreper II hyväksyi neuvoston neuvottelumandaatin (9102/20) 24.6.2020. Neuvoston, Euroopan parlamentin ja komission on tarkoitus sopia konferenssin mandaatista yhteisellä julistuksella. Toimielinten väliset keskustelut ovat vielä kesken. Tavoitteena on käynnistää konferenssi niin pian kuin mahdollista covid-19-pandemia huomioon ottaen. Konferenssin lopputuloksista on tarkoitus raportoida vuonna 2022 Eurooppa-neuvostolle.

Kansalaiskeskustelu eurooppalaisten nuorten kanssa

Puheenjohtajavaltio Saksa korostaa videokokouksen kutsukirjeessä, että keskustelu EU:n tulevaisuudesta sekä vuoropuhelu nuorten kanssa ovat tärkeitä EU:n tulevaisuutta koskevan konferenssin valmistelutilanteesta riippumatta. Puheenjohtajavaltion ajatuksena on, että videokokouksen aikana käytäisiin kokeiluluonteinen kansalaiskeskustelu ministerien ja eri puolilta Eurooppaa tulevien nuorten kesken siitä, millaiselta Euroopan tulisi näyttää 10–15 vuoden kuluttua. Keskustelun pohjaksi on tarkoitus jakaa nuorten laatima keskustelupaperi.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 25.–27.11.2020

Eduskuntakäsittely

Suuren valiokunnan kirjallinen menettely
EUN 118/2020 vp – VNEUS2020-00722
E 3/2020 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaan näkökannat on esitetty selvityksessä E 3/2020 vp.

Asiakirjat

Keskustelupaperia ei ole vielä jaettu.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNK/EU-erityisasiantuntija Heli Siivola, p. 0295 160 476.
VNK/Lainsäädäntöneuvos Heidi Kaila, p. 0295 160 313.

EUTORI-tunnus

EU/2020/0544

Liitteet

Viite

Valtioneuvoston kanslia

PERUSMUISTIO

VNEUS2020-
01206

VNEUS Korhonen Ville(VNK)

24.11.2020

Asia

Eurooppaministerien epävirallinen videokokous 1.12.2020; COVID-19-koordinaatio

Kokous

Eurooppaministerien epävirallinen videokokous 01.12.2020

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Epävirallisen videokokouksen toisena aiheena on covid-19-tilanne. Ministerien on tarkoitus keskustella covid-19-pandemiaa koskevan koordinaation tiivistämisestä sekä pandemian taloudellisten ja yhteiskunnallisten vaikutusten lieventämisestä.

Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallisessa videokokouksessa 19.11. keskusteltiin koordinaation vahvistamisesta covid-19-pandemiaan vastaamiseksi. Keskustelussa käsiteltiin erityisesti testausta ja rokotteita sekä korostettiin varovaisuutta rajoitustoimien purkamisessa. Eurooppa-neuvoston on määrä palata asiaan joulukuun kokouksessaan.

Suomen kanta

Suomi kannattaa EU:n yhteisiä vahvoja toimia koronaviruksen taltuttamiseksi. Yhteisen ja tehokkaan EU-strategian edistämistä tarvitaan viruksen voittamiseksi.

Suomi tukee tavoitetta, jonka mukaan EU:ssa pyritään koordinoimaan jäsenvaltioiden toimia covid-19-pandemian hillitsemiseksi ja tiedottamaan toimista selkeästi EU:n tasolla. Tämä koskee myös testaus- ja karanteenikäytäntöjä sekä testien vastavuoroista tunnustamista.

Kannatamme myös tietojenvaihdon, poikkihallinnollisen yhteistyön ja koordinaation edistämistä ja tehostamista nykyisten rakenteiden puitteissa.

Suomelle on tärkeää, ettei unionin toimilla rajoiteta jäsenvaltion mahdollisuutta tehdä tarvittaessa muista jäsenvaltioista poikkeavia toimia, jos se on välttämätöntä kansanterveyden ja yhteiskunnan toiminnan turvaamiseksi.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajavaltion kutsukirjeen mukaan ministerien on tarkoitus vaihtaa näkemyksiä yhtäältä hyvistä käytännöistä Brysselissä tai esimerkiksi jäsenvaltioiden raja-alueilla ja toisaalta asioista, joissa koordinaatiota ja yhteistyötä voitaisiin edelleen parantaa.

Puheenjohtajavaltio ei ole jakanut keskustelua varten tausta-asiakirjaa.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 25.-27.11.2020

Eduskuntakäsittely

Suuren valiokunnan kirjallinen menettely

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Ville Korhonen/VNEUS ville.korhonen@vnk.fi/0503368017

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

LIITTEET

Asiasanat	EU:n tulevaisuus, YAN Yleisten asioiden neuvosto, koronavirukset
Hoitaa	STM, VNK
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, TEM, TPK, TULLI, UM, VM, VTV, YM